

לימודי תעודה במוזיאולוגיה

כתובת האתר באינטרנט: <http://www.tau.ac.il/arts/museology>

רכז אקדמי: פרופ' מרדכי עומר

מידע כללי

מטרת הלימודים ומידע כללי

לימודי תעודה במוזיאולוגיה נוסדו ביוזמת מינהל התרבות במשרד החינוך, התרבות והספורט, באוניברסיטת תל-אביב, בשנת 1985. מינהל התרבות פעל על-פי המלצת מועצת המוזיאונים, המייעצת למשרד בכל הנוגע להחלת חוק המוזיאונים התשמ"ג – 1983. הלימודים נועדו לענות על הדרישה המחייבת את המוזיאונים להעסיק כוח אדם מקצועי בתחום האוצרות, שיהיה אחראי על ניהול האוספים ועל הפעילות הנלווית אליהם (תערוכות וכיוצא בזה).

מטרת הלימודים להקנות ידע מקצועי ולהכשיר אוצרים לעבודה במוזיאונים. בד בבד אמורים לימודים אלה לקדם את כישורי האוצר במוזיאון ולפתחם וכן להקנות תשתית מקצועית, עיונית ומעשית לעובדי המוזיאון על-מנת לממש את תפקודו של המוזיאון כמרכז יצירתי בחיי החברה, שבתוכה ולמענה הוא פועל, ולשפרו.

הלימודים ניתנים ליישום במוזיאונים העוסקים בתחומי התרבות והדעת השונים כגון אמנות, ארכאולוגיה, היסטוריה, יודאיקה, מדעים מדויקים ומדעי-החיים. מערכת הלימודים מורכבת משיעורים ומתרגילים עיוניים ומעשיים בתחומים הבאים: הכנת פרוגרמה, בניית אוסף, הכנת תערוכה, מינהל וכוח אדם, שיטות מחקר ויישומן בעבודה המוזיאולית, בעיות עכשוויות של מוזיאונים בארץ ובעולם, אתיקה והיבטים משפטיים וכן פרסומים. כן סוקרת התכנית את התפתחות המוזיאונים ואדריכלותם בתקופות השונות. תכנית הלימודים שמה דגש על תפיסת המוזיאון כאמצעי חינוכי, ועל בעיות מתודולוגיות ודידקטיות של חינוך במוזיאון. התכנית כוללת גם סיורים מודרכים במוזיאונים, שבמהלכם נפגש התלמיד עם אתגריהם והישגיהם של המוזיאונים השונים ברחבי הארץ ומתמודד עמם.

הלימודים נמשכים שנתיים. שלושת הסמסטרים הראשונים כוללים לימודים עיוניים, והם מתקיימים בימי ג' בשעות 10:00-16:00 בגלריה האוניברסיטאית לאמנות ע"ש גניה שרייבר. הסמסטר הרביעי מוקדש לעבודה מעשית במוזיאון, המתמקדת בנושא המוצע על-ידי המוזיאון בהתחשב בהעדפותיו של התלמיד. בסוף התקופה מגיש המוזיאון חוות דעת על עבודתו של התלמיד. תלמידים שהינם עובדי מוזיאונים או כאלה העוסקים בפועל במלאכת האוצרות – תישקל האפשרות לפטור אותם מהתמחות זו. התכנית מוכרת על-ידי משרד החינוך, התרבות והספורט, המחלקה למוזיאונים ולאמנות. תלמידים חדשים מתקבלים אחת לשנתיים.

תנאי הקבלה

ללימודי תעודה במוזיאולוגיה מתקבלים מועמדים בעלי תואר ראשון, שתחום התמחותם ניתן ליישום בתחום פעילות המוזיאון, כולל היסטוריה, ארכאולוגיה, מדעים, אמנות, אדריכלות ועיצוב, מדעי הרוח

ומדעי החברה. עדיפות ניתנת לבעלי ניסיון באוצרות ו/או בעבודה במוזיאון. המועמדים חייבים בראיון אישי בפני ועדת קבלה.

מבנה הלימודים

הלימודים כוללים עשרה נושאים עיקריים, הנלמדים בנפרד. כל אחד מהנושאים קשור למשנהו, ומבחינה מתודית הם ממוקדים ומחולקים בהתאם לסמסטרים השונים:

הפרוגרמה	מינהל וכוח אדם
האוסף	שיטות מחקר
התערוכה	התמחויות
תולדות האוספים והמוזיאונים	ימי סיור
חינוך ומוזיאון	עבודה מעשית בשטח

דרישות מסלול הלימודים

קבלת תעודת גמר מותנית בעמידה בדרישות הבאות:

1. נוכחות בשיעורים, בסיוורים ובסדנאות.
2. עמידה בדרישות הקורסים השונים: תרגילים, עבודות וכדומה.
3. כתיבת עבודת גמר בתחום התמחותו של התלמיד. אופי העבודה מחקרי ונושאה נבחר על-ידי התלמיד באישור הרכז האקדמי ובהנחיית צוות המורים. עבודת הגמר מוצגת כרפרט בע"פ במהלך הסמסטר השלישי ללימודים.
4. ביצוע התמחות מעשית במוזיאון, שאורכה שלושה חודשים לפחות (יום בשבוע).

בכל מחזור תישקל האפשרות למימוש עבודת הגמר המצטיינת כבסיס לתערוכה בגלריה האוניברסיטאית.

ציונים

הקורסים החייבים בציון: תולדות האוספים והמוזיאונים, חינוך ומוזיאון, שיטות מחקר, עבודה מסכמת. ביתר הקורסים (ראה "רשימת השיעורים בתכנית") יצוין "השתתף ומילא חובותיו" (לא נדרש ציון). ציון הגמר המשוקלל יחושב כלהלן:
 20% - ציוני הקורסים תולדות האוספים והמוזיאונים, חינוך ומוזיאון, שיטות מחקר.
 80% - ציון עבודת הגמר (הקורס עבודה מסכמת).